

VÆLG EFTER

kvalitet og detaljer

Der findes mange typer gummibåde på markedet med hver deres stærke og svage sider, og som hver især egner sig bedst til tursejleres forskellige behov. Her giver vi nogle gode ledetråde til valg af gummibåde, og minder om, at godt pumpede gummibåde sejler bedst.

TEKST HENRIK HANSEN FOTO HENRIK HANSEN OG ZODIAC

Gummibåden er blevet næsten uundværlig til cruising-både, fordi den giver frihed til at komme i land, eller besøge venner og bekendte i nabobådene, når man ligger for anker, og den er et fantastisk legetøj for børn og unge i alle aldre på sommerturen.

Udvalget og prisspændet på gummibåde er stort, så derfor er det vigtigt at gøre sig helt klart, inden gummibåden skal købes, hvad man især vil bruge gummibåden til, hvor meget man typisk vil bruge den, og hvordan man vil opbevare den.

Når den bruges ofte, så har man den typisk på slæb eller liggende på ruffet på sejlturene, mens andre stuver den væk i kistebænken, når den kun bruges lejlighedsvis. Når den ligger i kistebænken, og ellers behandles fornuftigt, så holder den længst, fordi den ikke eksponeres så tit for sollys. Når den benyttes som slæbejolle, er det bedst gummibåden har en stiv bund med så dyb og stiv køl som muligt, for så ligger den bedst i vandet efter båden, og hæmmer farten mindst muligt.

Man skal altid være opmærksom på, at gummibåde

En gummibåd med køl og oppustelig dørk, der egner sig godt som slæbejolle. Gummibåde med hele dørkplader i aluminium eller træ kan blive endnu stivere langskibs, mens gummibåde med lamelbund hurtigt kan pakkes sammen.

En lille køl giver bedre retningsstabilitet, både når man ror og sejler med påhængsmotor og er også bedre som slæbejolle. Bemærk, de to lavt placerede rustfri stål-øjer til at montere en hanefod til at slæbe gummibåden med.

Der fås også gode små RIB gummibåde, der har glasfiberskrog med V-form i stedet for traditionelle bunde på gummibåde.

Ventilerne på gummibåde fungerer næsten som cykelventiler. Nederst ventilen der åbner, når der pumpes luft ind og lukker, når trykket fra pumpen ophører. Den er næsten helt tæt, men ventilen bliver først fuldstændig tæt, når dækslet med O-ring skrues stramt til.

ikke er vilde med høj varme, og at limet grej kan varmes af. Det er også vigtigt at tjekke en gummibåds lasteevne, så man er sikker på, at den også kan bære hele familien, når børnene er vokset om nogle år.

Fire typer af gummibåde

Det er især bunden, der adskiller de tre almindelige typer af gummibåde. Det er både med lameldørk, både med fast, stiv bund, oppustelige bund eller RIB-bund i glasfiber. Hvilken bund der er bedst afhænger helt af, hvilket formål gummibåden skal opfylde.

Lameldørken findes især i de letteste, billigste og mest simple gummibåde, der nemt og hurtigt kan rulles sammen eller hurtigt pumpes op.

Med lameldørk får båden i sagens natur først langskibs stivhed, når den er pumpes hårdt op. Dørken bidrager på ingen måde til bådens vigtige langskibs stivhed. Både med lameldørk har ikke nogen form for køl og derfor ingen retningsstabilitet under sejlads. Både med flad og manglende langskibs stivhed er ikke særlig egnede som slæbejoller.

Fast dørk af aluminium eller træ giver en gummibåden en langt større langskibs stivhed. En dørk af aluminium er generelt tyndere, lettere og vedligeholdelsesfri i forhold til en dørk af træ.

Gummibåde med disse former for stiv bund har typisk også en lille oppustelig køl, der giver lidt større retningsstabilitet, når man ror eller sejler med påhængsmotor. De kan typisk også bære lidt større motorer. Gummibåde med fast bund og oppustelig køl er de tungede og er samtidig klart bedre som slæbejolle end både med lamelbund.

Oppustelig dørk er et kompromis mellem den lette lameldørks nemhed og den faste dørks stivhed. Denne dørk-type bliver rimelig stiv, når den er pumpet hårdt op. Den får udelukkende sin stivhed fra et højt lufttryk på op til 11,3 psi. Husk, at tjekke producentens anbefalinger.

En for let oppumpet dørk kan bedst sammenlignes med en luftmadras. Desuden kan der under sejlads dannes en luftlomme agter, der gør det vanskeligt at få båden op at plane.

Med en oppustelig dørk er gummibåden typisk let at gøre sejlklar, fordi den bare skal pumpet op til det korrekte tryk. Der er sjældent noget at samle. Samtidig har disse gummibåde ofte også en oppustelig køl, der giver mere retningsstabilitet og bedre slæbejolle egenskaber.

Over- og undersiden af en oppustelig dørk holdes sammen af tusindvis af små tråde, så dørken forbliver flad og ikke bliver til en bold, når den pumpes op. Nogle gummibåde med oppustelig dørk har en tilsvarende køl, der så bliver ekstra stiv.

PVC kontra Hypalon

Alle gængse mindre gummibåde er bygget med pontoner i PVC, fordi det er meget billigere, end det dyrere og langt mere holdbare Hypalon.

En gummibåd i PVC holder maksimalt i 10 år, når den ligger ude i sollys hele sommeren. Solens UV-stråler er gummibådens værste fjende, fordi de nedbryder PVC.

Desuden kan PVC brænde og er sårbar for frost, fordi den kan brække, som man kender det fra plastbaljer i frost. Man må ikke oppuste en gummibåd i PVC op i hård frost.

Hypalon holder i mindst 20 år, behøver ikke beskyttelse mod sollyset. Det kan ikke brænde og tåler frost. De små gummibåde bygges ikke i Hypalon, fordi de skal håndbygges, og derfor bliver ca. 50% dyrere. I dag kan man kun få små RIB's i hypalon, men de er også glimrende som slæbejolle til lidt større cruisingbåde.

De tusindvis af fibre, der binder over- og underside af en oppustelig dørk sammen. De findes også i nogle oppustelige køle, der så bliver endnu stivere.

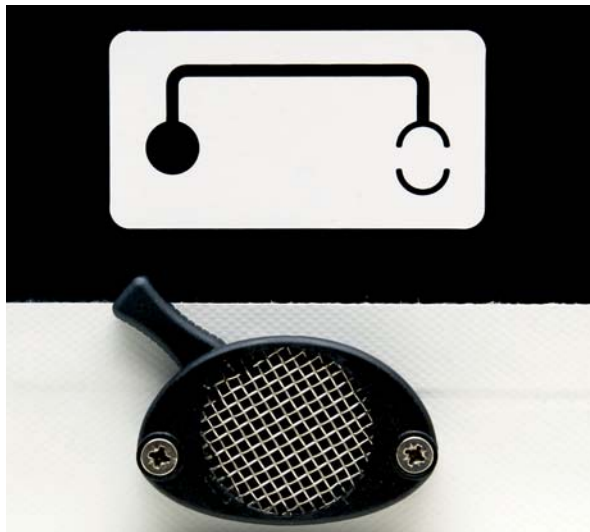
Det er vigtigt, at fittings og slæbegrej er limet solidt på gummibåden.

Agterspejlet er her limet ekstra godt sammen med pontonen. Et gummiprofil er limet ind i en udfræsningen.

Denne er en åretold, der kan låses i opret stilling til roning og i nedfældet position, når jollen slæbes. Åren kan låses helt fast med den mørkegrå låsering.

Det er vigtigt, at båden kan baines tom for vand under sejlads. Her ses en smart bailer, der let kan betjenes indefra, og hvor man tydeligt kan se, om den er åben eller lukket. Mange gummibåde baines med et hul, der lukkes med en prop i agterspejlet.

RIB bund i glasfiber findes er ikke nær så mange af i de små størrelser, der er egnede som slæbejoller, som de øvrige typer af gummibåde. Her er bunden et støbt skrog med en let V-bund og en skarpere, hårdere stævn end andre gummibåde, og det er kun fribordet, der består af gummibådspontoner.

En lille RIB er bedst egnet som slæbejolle, men er også den tungeste gummibådstype. Den kan fås i en version, hvor agterspejles kan lægges ind i båden, så den

Denne åre er klar til, at gummibåden bliver slæbt. Den er låst fast i toderen og ligger fast i denne position ved hjælp af et ekstra lille beslag i plast. Åren her er todelt mellem alu-profilen og det store åreblad.

kan foldes sammen og bæres i en taske som et surfbræt, når al luften er lukket ud af pontonerne.

Denne type gummibåd er den eneste blandt de mindre gummibåde, der kan fås i det langtidsholdbare, men også ca. 50% dyrere hypalon, mens alle andre gummibåde er bygget i PVC, der er følsom overfor sollys.

Vær opmærksom på detaljerne

En gummibåd af god kvalitet i størrelsen 2,0 til 3,1 meter koster typisk fra 5.000-13.000 kroner, der typisk kan laste 180-600 kg. Hvis gummibåden kun sjældent skal bruges, så kan man selvfølgelig nøjes med en billigere kvalitet med færre finesser.

Læg især mærke til detaljerne. Om toften sidder i en lomme eller med mere brugervenlige klik-beslag. De kan være i træ, der er mest behagelig og mindst varmepåvirkelig, eller vedligeholdelsesfri aluminium, der kan blive meget kold og meget varm i solen. Bemærk også om agterspejlet er fæstnet solidt og betryggende til pontonerne. Det er typisk her, gummibåde går i stykker, og det er dyrt at reparere.

Der skal desuden et solidt fæste for en hanefod til slæbelinen, hvis gummibåden skal bruges som slæbejolle, og her er det også praktisk, hvis årene kan sikres forsvarligt i åretolderne under slæbningen. Husk altid at afmontere motoren, inden gummibåden slæbes.

Endelig har nogle gummibåde en fenderliste, der slår bølgerne væk og forhindrer, at bølgerne løber op om pontonerne og ind i gummibåden.

Pump båden op med gode sejlegenskaber

En gummibåd har altid bedre sejlegenskaber og er mest sikker at sejle eller slæbe, når den er pumpet korrekt op efter fabrikantens anvisninger, der typisk er omkring 3,5 psi. En hårdt, men korrekt oppumpet gummibåd har langt bedre landskibs stivhed i bølgerne.

Husk, at varme påvirker trykket i pontonerne. En gummibåd i kulde og skygge kan virke en anelse blød, men blive helt hård, når den kommer ud i solskin og varme. Det kan være vanskeligt at vurdere det korrekte tryk, og er man i tvivl, så er det en god idé at købe en nanometer eller en pumpe med indbygget nanometer.